

N:o 3.

Ank. till Riksd. Kansli den 27 April 1874, kl. 7 e. m.

Särskilda Utskottets Utlåtande, angående reglering af utgifterna under riksstatens sjunde hufvudtitel i vissa delar.

Uti den nådiga propositionen angående statsverkets tillstånd och behof har Kongl. Maj:t, med åberopande af dervid bilagdt utdrag af protokollet öfver finansärenden den 9 sistlidne Januari, föreslagit, i sjunde punkten, att Riksdagen, med godkännande af det förslag till stat för Skogsstyrelsen, skogsstaten och skogsläroverken, som finnes nyssberörda protokollsutdrag bilagdt, må med 284,487 kronor 3 öre förhöja det för *skogsväsendet* å hufvudtiteln uppförda anslag till 650,000 kronor och af deri ingående kontanta belopp anvisa 258,287 kronor såsom *reservationsanslag*. Och har Kongl. Maj:t, som i oförmälda förslag till stat upptagit anslag till skogsskolorna 22,800 kronor, vidare föreslagit, att såsom extra anslag för år 1875 måtte under denna hufvudtitel beviljas, bland annat, till Skogsinstitutet och såsom dyrtidstillägg för dess personal 15,330 kronor.

Sedan Riksdagen, vid föredragning af Särskilda Utskottets Memorial N:o 1, till Utskottet hänvisat Kongl. Maj:ts proposition rörande sjunde hufvudtiteln i de delar, som angå dels ofvan nämnda reservationsanslag och dels anslag till Skogsinstitutet och skogsskolorna; har Utskottet till behandling förehaft den Kongl. propositionen i nämnda delar och i sammanhang dermed behandlat en af Herr Odelberg i Första Kammaren väckt motion (N:o 7) angående skogsmedlens användande till skogsväsendets utveckling, samt de i Andra Kammaren väckta motionerna, N:o 96, af Herr A. Ros, om förhöjning under vissa vilkor af nuvarande anslaget till skogsskolorna; N:o 147, af Herr Åstrand, om anvisande af ett förslagsanslag för anställande af skogsingenjörer

till enskilda skogsegares tjänst, m. m.; N:o 106, af Herr Dofsén, om beviljande af anslag för anställande af länsjägmästare, m. m., och N:o 107, af Herr Dofsén, med förslag till stadga för länsjägmästare m. m.

I:o.

Ånående reser-
vationsanslag
för skogsväsen-
dets befräm-
jande.

Uti underdånig skrifvelse den 22 Maj 1873 har Riksdagen anhållit bland annat, det Kongl. Maj:t täcktes taga i nådigt öfvervägande, i hvad mån skogshushållningen i södra och mellersta Sverige kunde främjas genom inköp för statens räkning af till skogsbörd tjenlig mark, för utvidgning af redan befintliga kronoparker eller bildande af nya sådana.

Öfver denna framställning har Skogsstyrelsen på nådig befallning sig i underdånighet yttrat och anfört, bland annat,

att för vinnande af upplysningar med afseende å tillfälle att för kronans räkning inköpa för skogsbörd tjenlig mark, hvilken Skogsstyrelsen föreställt sig helst borde utgöras af skoglös utmark inom de skogfattigare orterna, styrelsen vändt sig till Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i Gotlands, Elfsborgs, Göteborgs och Bohus, Hallands, Kronobergs, Malmöhus, Christianstads och Blekinge län, äfvensom till skogspersonalen i dessa län, der dylik mark kunde anses företrädesvis finnas, och hade från alla dessa län äfvensom, i fråga om Skaraborgs län, från skogsinspektören i distriktet förslag om inköp af skogsmark ingått; samt

att af sålunda ingångna uppgifter, om de ock ej kunde anses grundade på en så fullständig utredning af förhållandena, som behöfdes för köpslut om dessa marker, emellertid framginge, att tillfälle ingalunda saknades att i orter, der kronoskogar nu icke förefinnas, förvärfva erforderliga områden till uppdragande af skog för kronans räkning;

på grund hvaraf Skogsstyrelsen, — som ansåg ytvidden af kronoskogar i södra och mellersta provinserna i förhållande till dessa landsdelars utsträckning alltför inskränkt och att inrättande af kronoskogar i skoglösa orter, dels för att i någon mån betrygga innebyggarna derstädes med afseende å tillfredsställandet af deras behof utaf skogsprodukter, dels för att tjena såsom föresyn hvad skogsodling och en god skogs-skötsel i öfrigt anginge, måste vara en maktpåliggande åtgärd, som dessutom framdeles komme att tillskynda staten en ej obetydlig inkomst, samt att de årligen inflytande skogsmedlen i första rummet borde användas i och för skogsväsendet, — hemställt, att Kongl. Maj:t täcktes i sammanhang med öfriga anslag för skogsväsendet, till Riksdagen aflåta nådig proposition om anvisande af 227,000 kronor såsom reservationsanslag för att, efter underdåniga förslag af Skogsstyrelsen, användas till bildande af nya eller utvidgande af nuvarande kronoparker genom inköp vare sig af till skogs-

börd tjenliga utmarker eller ock af skogsegendomar, hvarifrån den del af den odlade jorden med nödig utmark för betes- och skogsfång, som ej erfordrades till boställen för förvaltnings- och bevaknings-personalen, sedermera kunde afyttras.

Härförutom har Skogsstyrelsen gjort underdånig hemställan om ett reservationsanslag af 150,000 kronor till utgifter för skogsförvaltningen, och till stöd för denna hemställan anført, att det nu till 90,000 riksdaler bestända reservationsanslag för skogsväsendet redan under åren 1872 och 1873 visat sig otillräckligt; att det af Skogsstyrelsen för år 1874 afgifna generalkostnadsförslaget öfverstege 134,000 riksdaler; att de åren 1870 och 1871 uppkomna besparingar å anslaget sålunda, i händelse omförmälda kostnadsförslag godkändes, blefve disponerade; att, jemte de årliga förvaltningsåtgärderna, en del kostsamma arbeten, såsom anläggande af virkesafforslingsvägar å åtskilliga större kronoparker, nybyggande och uppodling af ett antal kronojägareboställen samt upphuggning af betydliga rågångssträckningar omkring kronoparker i de norra länen förestode; och att i betraktande äfven borde tagas de högt uppdrifna dagsverksprisen, som väsendtligt fördyrade skogsodlings- och öfriga skogsarbeten.

Enligt det ofvan omförmälda protokollet öfver finansärenden har föredragande departementschefen, efter redogörelse för innehållet af Skogsstyrelsens berörda framställningar, yttrat följande:

»I ärendets så befintliga skick anser jag mig icke kunna tillstyrka Eders Kongl. Maj:t att nu fatta beslut om inköp af någon af de erbjudna egendomarne eller ens att nu bestämma, i hvilket eller hvilka län dylikt inköp bör ske, utan torde Eders Kongl. Maj:t tillåta mig att framdeles och efter fullständigare utredning af hvarje särskildt ifrågakommande fall göra de framställningar, som kunna af förhållandena påkallas. Jag kan då icke heller nu tillstyrka Eders Kongl. Maj:t att af Riksdagen begära något visst belopp på en gång till inköp af skoglös mark, men då statens skogsegendomar lemna allt större och större bidrag till dess inkomster, anser jag lika med Skogsstyrelsen, att till det högst angelägna behovet af skogsväsendets befrämjande väsendtligen högre anslag böra af Riksdagen begäras, för att för sådant ändamål ställas till Eders Kongl. Maj:ts disposition, dock icke uteslutande för inköp af skoglös mark. Förhållandena i afseende å lämpligheten deraf äro nemligen olika i särskilda provinser, och i de flesta finnas boställen och publika hemman, hvilkas ganska betydliga skogar äro i ett mycket vanvårdadt skick, till hvars upphjelpande det, åtminstone hvad skogsväsendets befrämjande i dessa provinser angår, synes mig, att statens tillgångar borde i främsta rummet användas. — — — — —

»Äfven i afseende å de redan under skogsstatens omedelbara vård stående skogarne kan, för beredande af ökade skogstillgångar, med något utlägg af penningar ganska mycket göras, såsom t. ex. genom utdikning af vattensjuka, men till skogsbörd tjenliga marker och genom ökade skogsplanteringar m. m. Då den undersökning af flottlederna i Norrbottens län, som genom ett vid 1872 års riksdag beviljad anslag

blifvit besörjd, visat sig i hög grad gagnelig, böra ock dylika undersökningar af flottningslederna från kronoparkerna i de öfriga norra länen snarast möjliggen föranstaltas.»

»Derest. på sätt flere landsting begärt, det skulle åläggas enskilde skogsegare att efter afverkning af skog draga försorg om dess återväxt — hvilken fråga jag mycket snart torde blifva i tillfälle att för Eders Kongl. Maj:t föredraga — synes staten böra underlätta härför nödiga åtgärder, såsom genom spridning af skrifter, innehållande, i korthet sammanfattade regler för bästa förfaringssättet vid skogsodlingar, genom bidrag till fröklängningsanstalter för anskaffande af godt inhemskt skogsfrö o. s. v.»

»I sådant afseende torde derföre till befrämjande af skogsväsendet i allmänhet, deruti äfven inbegripet inköp af skoglösa marker, då lämpliga tillfällen dertill erbjuda sig, vare sig för anläggande af nya eller för arrondering eller förstoring af äldre kronoparker, en förhöjning af reservationsanslaget till skogsväsendet böra begäras till ett belopp, som dock icke redan första året och innan således sig visat, hvilken utsträckning kan för tillökningens ändamålsenliga användning beredas, synes böra bestämmas så högt som Skogsstyrelsen gjort, utan kunna inskränkas till 258,287 kronor, hvarigenom hela anslaget till skogsväsendet skulle blifva 650,000 kronor.»

Af departementschefens nu anförda yttrande, jemfördt med hvad Skogsstyrelsen andragit, framgår, i Utskottets tanke, dels att det belopp, 150,000 kronor, som är afsedt för bestridande af utgifterna för kronoskogarnes förvaltning, ej kan anses för högt beräknadt, och dels att hvad å det af Kongl. Maj:t äskade reservationsanslag, 258,287 kronor, efter afdrag för nyssnämnda förvaltningskostnader, återstår, eller 108,287 kronor, borde, enligt departementschefens af Kongl. Maj:t godkända åsigt, användas företrädesvis till upphjelpande af det vanvårdade skick, hvori beställens och publika hemmans skogar i allmänhet, så vidt de ej stå under skogsstatens omedelbara vård, sig befinna, äfvensom till utdikning af vattensjuk skogsmark och till undersökningar af flottningslederna från kronoparker i flera af de norra länen, m. m.; hvidan det lärer få antagas, att föga eller intet skulle återstå för tillgodoseende af det utaf senaste Riksdag, på sätt nämndt är, framhålla behovet af inköp för statens räknning af till skogsbörd tjenlig mark.

Vidkommande sist berörda angelägenhet har vid innevarande riksdag förslag blifvit väckt genom motion (N:o 7) af Herr Odelberg, som hemställt, att hela beloppet af de så kallade skogsmedlen må ifrån och med nästa år och allt framgent användas till befordrande af skogsväsendets fortgång och utveckling, och att således den del, som återstår, sedan den i stat bestämda aflöning till Skogsstyrelsen och öfriga till skogsadministrationen hörande tjänstepersonal blifvit bestridd, samt sedan de till skogsskötseln hörande arbeten på kronoskogarne med mera dylikt blifvit bekostade, må öfverlemnas till Kongl. Maj:ts disposition i ändamål att dermed genom köp eller på annat lagligt sätt åt staten förvärfva skoglösa, men till skogsbörd tjenliga marker i större sammanhängande vidder hufvudsakligen inom rikets södra och vestra provinser, samt för att på desamma införa en ordnad skogskultur.

Då, såsom Skogsstyrelsen anført, inrättande af kronoskogar i skoglösa orter, dels för att i någon mån betrygga innebyggarne derstädes med afseende å tillfredsställandet af deras behof utaf skogsprodukter, dels för att tjena såsom föresyn, hvad skogsodling och en god skogsskötsel i öfrigt anginge, måste vara en maktpåliggande åtgärd, som dessutom framdeles komme att tillskynda staten en ej obetydlig inkomst;

då, enligt Utskottets mening, skäl ej förefinnes till någon nedsättning af det belopp, 227,000 kronor, som Skogsstyrelsen ansett för närvarande lämpligen kunna användas till bildande af nya eller utvidgande af nuvarande kronoparker; helst ett dylikt anslag ej är af beskaffenhet att dess beviljande för ett år förutsätter, att detsamma skulle för derpå följande år förnyas.

då, såsom Utskottet redan antydt, det af Kongl. Maj:t äskade reservationsanslag, 258,287 kronor, torde komma att till största delen om ej helt och hållet åtgå dels för de till 150,000 kronor beräknade kostnaderna för förvaltning af de nuvarande kronoskogarne och dels för andra i departementschefens yttrande omförmälda, onekligen af behovet påkallade utgifter för skogsväsendets befrämjande. så att föga eller intet komme att återstå för inköp af skogsmark; och

då, enligt hos Utskottet gjorda beräkningar, äfven om det ifrågavarande reservationsanslaget höjes till 450,000 kronor, och de framställningar om ytterligare anslag, hvilka Utskottet går att i det följande afgifva, vinna Riksdagens bifall, samt dessa anslag varda å skogsmedlen afräknade, samma medel i allt fall antagligen komma att lemna ej ringa öfverskott;

får Utskottet, som anser sig ej böra tillstyrka oförändradt godkännande af Herr Odelbergs förslag, hemställa,

att Riksdagen måtte dels för bestridande af utgifterna för de nuvarande kronoskogarnes förvaltning och dels för befrämjande af skogsväsendet i allmänhet, deruti äfven inbegripet inköp af till skogsbörd tjenlig mark, för anläggande af nya eller förstoring af äldre kronoparker och för plantering, der det erfordras, af sålunda inköpt mark, bevilja, såsom reservationsanslag för år 1875, ett belopp af 450,000 kronor.

2:o.

Angående det af Kongl. Maj:t begärda extra anslag för år 1875 till skogsinstituten och såsom dyrtidstillägg för dess personal inhemtas af den framlagda staten, att af detta anslag skulle utgå till direktören och förste lektorn, utom bostad och ved, lön

3,000 kronor.

Angående
extra anslag
till skogs-
instituten.

	Transport	3,000	kronor.
2 lektorer, hvardera med arvode à 1,000 kronor	2,000	"
1 lektor, arvode	600	"
Planteringsvaktaren, utom bostad och ved. lön	500	"
Stipendier åt fyra elever à 250 kronor	1,000	"
Elevernas praktiska öfningar	3,000	"
Expenser och underhåll	2,200	"
Arrende för institutslägenheten	600	"
D:o för laboratorienagen och dess underhåll	600	"
		13,500	kronor.
hvertill kommer dyrtidstillägg å löner och arvoden, tillhopa 6,100 kronor, beräknadt efter 30 procent, med	1,830	"
		Summa 15,330	kronor.

Af handlingar, som varit för Utskottet att tillgå, har inhemtats, att skogsinstitutet, inrättadt år 1825, erhållit år 1828 ett statsanslag, hvilket under de följande åren förökades så, att skogsinstitutets stat under åren 1860—1869 uppgått till 17,400 riksdaler, utom en arrendeavgift af 600 riksdaler. Under denna tid uppehölls undervisningen af en direktör, en lärare i skogshushållning, en i jagt- och författningskunskap, en i matematik och en i de naturalhistoriska ämnena, eller tillsammans af fem lärare. Med år 1870 nedsattes anslaget till 15,300 riksdaler och uppfördes på extra stat. men redan år 1871 förminskades detta anslag till 13,100 riksdaler, hvarvid lärarnes antal inskränktes till en direktör med undervisnings-skyldighet i *alla* skogshushållningsämnena, en lärare i matematik, en lärare i naturkunnighet, samt en lärare i författningskunskap.

I fråga om fördelningen af undervisningen i de olika ämnena har inhemtats, att under den tid af året, som ej upptages af de praktiska öfningarne, meddelas i hvarje vecka undervisning

uti skogsvetenskapliga ämnen	20	timmar;
uti naturalhistoriska	4	"
uti matematiska samt nivellering och kartritning	4	"
samt skogs- och jagtförfattningar, jemte tjenste-expedition	2	"

Summa 30 timmar.

Direktören skall således under 20 timmar i hvarje vecka, utom den tid som erfordras för tentamina och läroverkets ekonomi. uppehålla undervisningen i ganska olikartade ämnen tillhörande skogshushållningen. såsom skogsindelning och taxation, skogsskötsel med hvad dertill hörer, skogsteknologi m. m.; hvarförutom direktören tillkommer att *ensam* handleda eleverna vid de praktiska öfningarne i skogen. Äfven om en enda person skulle kunna besitta förmåga att uti alla dessa ämnen meddela den ganska vidtomfattande undervisning, som ovilkorligen är behöflig och nödvändig vid landets högsta skogsläroverk, så kan dock med skäl betviflas, hurvida samma

person, hvilket dock påfordras, skulle medhinna att allt framgent genom sjelfstudium följa skogsvetenskapens utveckling i alla riktningar såväl inom som utom landet. Vid alla utländska högre skogsläroverk uppgår antalet af lärare i skogshushållning till minst fyra, ofta fem och sex, och i Sverige borde äfven, sedan undervisningen i andra praktiska yrken genom inrättandet af teknologiska och landtbruks-institut, vunnit en behöflig utveckling, skogshushållningen, såsom en af landets hufvudnäringar, med afseende å undervisningen, så tillgodoses, att den i möjligaste mån motsvarade hvad icke blott den enskilda skogsförvaltningen utan äfven, i främsta rummet, statens tjänst kräver. Utskottet anser derföre, att minst tvänne lärare i de skogsvetenskapliga ämnena erfordras vid skogsinstitutet, hvilket antal, läraren i jagt och skogsmätning oberäknad, vid samma läroverk ansågs behöfligt under tiden före år 1870.

Deremot antager Utskottet att, sedan afgangsexamen från offentligt läroverk nu mera fordras för vinnande af inträde såsom elev vid skogsinstitutet och eleverne således icke få anses sakna förstudier i matematiska ämnen, undervisningen i matematik vid skogsinstitutet ej kräver en särskild lärare, utan torde med fördel kunna meddelas af den blifvande läraren i skogshushållning.

Utskottet föreställer sig, att en i viss mån förändrad organisation af institutets lärarekrafter, med jemkning i aflöningsarnes belopp, skulle till väsendtlig båtnad för undervisningen, utan någon svårighet och med mycket ringa tillökning i det af Kongl. Maj:t äskade anslaget, kunna åvägbringas sålunda, att direktören, som borde erhålla en lönetillökning af 600 kronor, motsvarande 20 procent å den nuvarande lönen, befriades från skyldighet att undervisa i skogshushållning, hvilket ämne, jemte undervisningen i tillämpad matematik, skulle tillhöra en lektor, hvars lön torde böra bestämmas till 2,000 kronor.

Då den lön af 1,000 riksdaler, som för 15 år sedan bestämdes och ännu oförändrad utgår till den nuvarande, sällspordt skicklige och nitiske läraren i naturvetenskap, svårligen kan anses tillräcklig att för framtiden vid institutet fästa fullgoda lärarekrafter i det ifrågavarande, för den blifvande skogstjenstemannen viktiga ämnet, anser Utskottet äfven denna lektorslön böra bestämmas till 2,000 kronor.

Läraren i författningskunskap, som för närvarande åtnjuter ett arvode af 600 kronor, skulle lämpligen kunna undervisa äfven i jagt, hvilket ämne nu tillhör läraren i naturvetenskap, och deremot hädanefter erhålla ett till 800 kronor förhöjdt arvode.

Såväl direktören som lektorn i skogshushållning och läraren i jagt torde kunna vid institutet erhålla fri bostad och ved.

Planteringsvaktarens arvode, i den af Kongl. Maj:t framlagda staten upptaget till 500 kronor, synes böra höjas till 650 kronor. I afseende på öfriga i staten upptagna poster torde så mycket mindre vara något att erinra, som af dessa poster endast den för expenser och underhåll blifvit --- i anseende till ökade pris på förnödenheter och arbeten — förhöjd, nemligen från dess hittills varande belopp 1,800 riksdaler till 2,200 kronor.

Utskottet, som tillåter sig fästa Riksdagens uppmärksamhet derå, att den i fråga satta organisationen af lärarekrafterna öfverensstämmer hufvudsakligen med hvad föreslaget är af den komité, som efter nådigt uppdrag afgifvit förslag till förening af skogsinstitutet med flera andra läroverk till en teknisk högskola, och således ej skulle föranleda någon svårighet vid förverkligande af en sådan plan, får härmed framlägga följande förslag till

Stat för Skogsinstitutet år 1875.

Direktör och förste lektor, lön	3,600
1 Lektor i skogshushållning och tillämpad matematik	2,000
1 Lektor i naturvetenskap	2,000
1 Lärare i jagt- och författningskunskap	800
1 Plantör eller vaktmästare	650
Stipendier	1,000
Elevernes praktiska öfningar	3,000
Expenser och underhåll	2,200
Arrende för institutslägenheten	600
D:o för laboratoriehagen och dess underhåll	600
	<hr/>
	Summa 16,450 kr.

utgörande endast 1,120 kronor utöfver hvad Kongl. Maj:t föreslagit såsom extra anslag för år 1875 till skogsinstitutet och såsom dyrtidstillägg för dess personal; — en förhöjning, den Utskottet så mycket mindre ansett sig sakna befogenhet att föreslå, som dermed afses *»befordrande af skogsväsendets fortgång och utveckling»*, hvilket utgör det uttryckligen angifna syftet af Herr Odelbergs motion om användande af skogsmedlens hela belopp.

Med stöd af hvad sålunda blifvit anfördt, hemställer Utskottet

- a) att Riksdagen ville å extra stat för år 1875 såsom anslag till skogsinstitutet bevilja 16,450 kronor; samt
- b) att Riksdagen måtte hos Kongl. Maj:t i underdånighet anhålla, det Kongl. Maj:t täcktes taga i öfvervägande, huruvida de af Utskottet föreslagna förändringar i skogsinstitutets organisation må kunna godkännas.

3:o.

Det af Kongl. Maj:t till Riksdagens godkännande framlagda förslag till stat för skogsstyrelsen, skogsstaten och skogsläroverken för år 1875 upptager, för skogsskolorna, anslag till	Angående anslag till skogsskolorna.
6 Föreståndare och lärare, hvardera med lön 1,000	6,000 kronor.
6 Skogsrättare, hvardera med lön 800	4,800 "
60 stipendier för lärlingar à 150	9,000 "
Expenser och underhåll för 6 skolor à 500	3,000 "

Summa 22,800 kronor.

motsvarande det i staten för innevarande år upptagna anslag för skogsskolorna med allenast den af Skogsstyrelsen föreslagna förändring att, i anseende till ökade pris på förnödenheter och arbeten, anslagen till expenser och underhåll för hvarje skola äro föreslagna att höjas från 300 riksdaler till 500 kronor eller, för alla sex skolorna tillsammans, från 1,800 riksdaler till 3,000 kronor.

Uti ofvan omförmälda, af Herr A. Ros i Andra Kammaren väckta motion (N:o 96) är anfördt, att staten, genom beviljande af medel till sex skogsskolor, erkänt att undervisningen om skogens vård och skötsel borde vara en statsangelägenhet; hvadan och då, enligt motionärens förmenande, dessa skolors nuvarande antal vore alltför ringa, motionären föresloge, att Riksdagen behagade besluta, det nuvarande anslaget till skogsskolorna höjdes med tiotusen riksdaler, under vilkor att tvänne sådana skolor ytterligare inrättades, och att dessa företrädesvis måtte förläggas, den ena inom Kopparbergs län och den andra inom Vermlands län.

Utskottet, som ej har något att erinra emot det af Kongl. Maj:t begärda anslag för de nuvarande skogsskolorna, och till fullo uppskattar behovet af skogsundervisningens utvidgande genom ett ökad antal skogsskolor, anser emellertid denna sist nämnda angelägenhet böra utgöra föremål för åtgärder ej ensamt från statens sida, men ock af länsrepresentationerna så till vida, att nya skogsskolors inrättande ej torde böra ega rum, der ej landstingen vilja dertill lemna bidrag. Utskottet hemställer alltså,

- a) att Riksdagen ville godkänna Kongl. Maj:ts förslag till stat för de nuvarande 6 skogsskolorna samt
- b) att det af Herr Ros väckta förslag måtte på det sätt bifallas, att till inrättande af 4 nya skogsskolor i län, der sådan skola ej finnes, ett extra anslag af 15,200 kronor för år 1875 anvisas och ställes till Kongl. Maj:ts disposition, att utgå med 3,800 kronor för hvarje skola, under vilkor att hvad derutöfver må fordras för sådan skolas inrättande af ett eller flera landsting bekostas.

4:o.

Angående
skogs-
ingenjörer, läns-
jägmästare
m. m.

I ändamål hufvudsakligen att bereda skogsegare i allmänhet tillfälle att, med mindre omgång och kostnad än hittills, erhålla vägledning af sakkunnige män i fråga om skogsskötsel, hafva inom Andra Kammaren motioner blifvit väckta af Herrar Åstrand och Dofsén, hvilka föreslagit,

Herr *Åstrand* (motionen N:o 147): »att Riksdagen, för anställande af skogsingenjörer till enskilde skogsegares tjänst, måtte för år 1875 ställa till Kongl. Maj:ts disposition ett förslagsanslag af 15,000 kronor; samt uti underdånig skrifvelse, med omförmälände af detta beslut, anhålla, att Kongl. Maj:t ej mindre ville låta tillse det i skogsvetenskapen kunnige och erfarne personer härför varda förordnade, emot åtnjutande af samma aflöning och reseersättning samt öfriga förmåner, hvilka nu äro bestämda för i statens tjänst anställda landtbruksingenjörer, än ock meddela de närmare föreskrifter, hvilka för dessa skogsingenjörers anställning och tjänstgöring kunna finnas af behofvet påkallade;» samt

Herr *Dofsén, dels* (motionen N:o 106): »att Riksdagen måtte anslå fyratio-tusen (40,000) kronor, att ställas till Kongl. Maj:ts disposition, att deraf anslå 1,500 kronor till hvarje län, der landstinget anslår en lika summa till lön åt en länsjägmästare, och det öfriga till premier för verkställd skogsplantning och prisbelöningar för populära skrifter i skogsplantering och skogsskötsel;» och

dels (motionen N:o 107): »att Riksdagen för sin del måtte besluta om utfärdande af en stadga för länsjägmästare och skogsplanteringen i hvarje län»; innehållande denna motion förslag till sådan stadga.

Till stöd för sitt ofvan nämnda förslag har Herr *Åstrand* anført, bland annat, hurusom för åstadkommande af en förbättrad skogshushållning det vore af vigt, att staten åt enskilde skogsegare lemnade tillfälle att utan någon för dem större kostnad kunna af fullt sakkunnig person erhålla råd och upplysning om lämpligaste sättet för sin skogsmarks skötande så väl i allmänhet, som specielt med hänsyn till fröklängning, frösådd, plantsängars anläggande, plantering, skogsvård och slutligen afverkning. För staten borde, efter motionärens förmenande, kostnaden ej blifva af någon betydighet, genom anvisande af erforderligt anslag för anställande af några sakkunnige personer, hvilka efter requisition af enskilde skulle dem tillhandahållas utan annan kostnad än erläggandet af traktamente för den eller de dagar, hvarunder dessa personer, hvilka lämpligast ansågos böra benämnas skogsingenjörer, anlitas. Sannolikt skulle, yttrar motionären, under de första fem åren ej erfordras mer än högst sex skogsingenjörer, och om deras aflöning och resekostnad galdgjordes efter nu för landtbruksingenjörer gällande grunder, syntes ett förslagsanslag för år 1875 af 15,000 kronor vara för ändamålet tillräckligt, helst som dessa skogsingenjörer, efter hvad

motionären antoge, torde nästan uteslutande till en början komma att erhålla sin verksamhet inom Svea- och Götaland.

Herr *Dofséns* ifrågavarande motioner, hvilka till sitt syfte synas öfverensstämma med det af Herr *Åstrand* framlagda förslag, skilja sig från detsamma hufvudsakligen deri, att, enligt Herr *Dofséns* plan, en särskild tjänsteman för hvarje län skulle tillsättas, med tjänstgöringsskyldighet endast inom länet, då deremot, enligt Herr *Åstrands* förslag, området för de ifrågavarande tjänstemännens verksamhet, liksom äfven deras antal, skulle blifva, i likhet med landtbruksingeniörernes, beroende af årligen ingående requisitioner. Äfven skulle, enligt Herr *Dofséns* förslag, aflönningen utgå till hälften af landstingsmedel, hvilket naturligen ej kunde blifva fallet efter Herr *Åstrands* förslag. Hvad kostnaden för enskilde angår, skulle densamma, enligt Herr *Dofséns* förslag, bestå endast i skyldighet att utan ersättning lemna nödig handlangning vid ifrågakommande förrättningar; hvaremot, enligt Herr *Åstrands* förslag, requirerten skulle betala väl ej någon resekostnad, men traktamente för förrättningsdagarne. Härjemte skulle, enligt Herr *Dofséns* förslag, i hvarje län bildas en skogsplanteringskassa genom vissa afgifter dels af en hvar, som eger skogs- eller hagmark, och dels af dem, som upplåta afverkningsrätt till skog.

Utskottet, som för öfrigt hänvisar till innehållet af ifrågavarande motioner, anser behovet af åtgärder för vinnande af det ändamål, som af motionärerne afses, vara så känt, att till ådagaläggande deraf icke något vidare torde behöfva anföras.

Vidkommande särskildt Herr *Dofséns* förslag må erinras, att anslag, på sätt Herr *Dofsén* ifrågasatt, till premier för verkställd skogsplantering och prisbelöningar för populära skrifter i skogsplantering och skogsskötsel dels redan af åtskilliga lands-ting beviljats och dels kan anses inbegripet i det af Kongl. Maj:t vid denna riksdag äskade och af Utskottet här förut, med ej ringa förhöjning i beloppet, tillstyrkta reservationsanslag till skogsväsendets befrämjande.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt, och då vid val emellan de olika förslagen Utskottet anser företräde böra gifvas åt det af Herr *Åstrand* framlagda, hemställer Utskottet:

- 1:o att Riksdagen, med bifall till Herr *Åstrands* motion, måtte,
- a) för anställande af högst sex skogsingeniörer till enskilde skogsegares tjänst, för år 1875 ställa till Kongl. Maj:ts disposition ett förslagsanslag af 15,000 kronor; samt
 - b) uti underdånig skrifvelse till Kongl. Maj:t, med omförmälände af detta beslut, anhålla, att Kongl. Maj:t ej mindre ville låta tillse, det i skogsvetenskapen kunnige och erfäne personer härför varda förordnade, emot åtnjutande af samma aflöning och reseersättning samt öfriga förmåner, hvilka nu äro bestämda för statens tjänst anställda landtbruksingeniörer,

än och meddela de närmare föreskrifter, hvilka för dessa skogsingenjörers anställning och tjenstgöring kunna finnas af behovet påkallade; och

2:o att Herr Dofséns ifrågavarande motioner icke må till någon vidare åtgärd föranleda.

Stockholm den 24 April 1874.

På Särskilda Utskottets vägnar:

G. S. Åkerhielm.

Reservation:

af Herr Friherre *G. S. Åkerhielm*, med hvilken Herrar *Asplund*, *Hägström*, *Casparsson*, *Hans Andersson*, *Sven Magnusson* och *Per Nilson* i Kulhult sig förenat:

»Då Riksdagen så nyligen som den 8 Maj 1872 gjort underdånig framställning om ett förändradt ordnande af undervisningen vid åtskilliga läroverk och bland dem jemväl för Skogsinstitutet; då den med anledning häraf tillsatta komité ej förr än den 4 November 1873 afgifvit sitt utlåtande; då ärendet ännu är beroende på Kongl. Maj:ts pröfning och alltså ej blifvit föremål för nådig framställning till Riksdagen; och då vidare ingen enskild motionär gjort särskild framställning om förhöjning i lärarekrafter och anslag vid sagda institut; får jag, i öfverensstämmelse jemväl med de grunder, Riksdagen i fråga om dyrtidstillägg vid likartade fall redan tillämpat, och med iakttagande alltså af den förändring i den Kongl. propositionen, att det för 1875 begärda dyrtidstillägg nedsattes från 30 till 20 procent i löner och arvoden, eller från 1830 till 1220 kronor, hemställa:

att Riksdagen måtte på det sätt godkänna den utaf Kongl. Maj:t framlagda stat för Skogsinstitutet, att det för detsamma begärda anslag för 1875 beviljas att utgå med ett sammanlagdt belopp af 14,720 kronor.»

Herr *Hammarhjelm* har begärt få antecknad, att han icke deltagit i ärendets behandling inom Utskottet.